

Griechische und römische Rechtsgeschichte

Ενότητα 7: Gortyna

Παπακωνσταντίνου Καλλιόπη
Νομική Σχολή

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Gortyna

Περιεχόμενα ενότητας

---

1. Die XII Tafel Gesetzgebung von Gortyna
2. Die Staatsorganen
3. Soziale Schichten

Die XII Tafel Gesetzgebung von Gortyna (1/2)

- “In römischer Zeit wurde in den Bau eines Odeions mit einbezogen. Sie gibt Gesetze des 5. Jhdts wieder.
- Die Grosse Inschrift von der gortynischen Gesetzgebung ist der älteste Gesetzescodex Europas und heisst auch ‘die königliche Inschrift’, weil sie so gross ist.

Die XII Tafel Gesetzgebung von Gortyna (2/2)

- Der Text ist in einem **altdorischen** Dialekt verfasst.
- Die Zeilenführung verläuft in **Boustrophedon Schrift** (βουστροφηδόν) = „*wie ein Ochse wendet*“ – gemeint ist: beim Pflügen; dabei wird abwechselnd von links nach rechts und von rechts nach links geschrieben; bei der Schrift von rechts nach links sind die Buchstaben spiegelverkehrt.

Die Staatsorganen

- 10 Kosmoi (κόσμοι)
  - Protokosmos
  - Startageten
  - Kosmos xenios
  - Iarourgos u.a.
- Das Rat (βουλή) der Geronten
- Die Volksversammlung (εκκλησία του δήμου oder Αγορά)

Soziale Schichten

- Die freie Bürger
- Die apetairoi
- Die Sklaven

Ähnlichkeiten mit der Sparta

- Die Gortynische Verfassung hat Ähnlichkeiten mit der **spartanischen**, weil in beiden Gemeinden die Einwohner **dorischer Herkunft** waren.
- In beiden Städte – Staaten gab es gleiche Institutionen, wie z.B. die **Epikleros– patroiokos** in Gortyn - **patrouchos** in Sparta – genannt (die Tochter, die als Alleinerbin ihres Vaters sollte den nächsten Verwandten der männlichen Linie ihrer Familie heiraten, so dass das Vermögen in der selben Familie bliebe), die Sysitien (gemeinsames Essen, woran nur Männer teilnehmen) u.a.

Gesetzgebung

- Die gortynische Gesetzgebung gilt als liberal und enthält viele für das Gemeinleben wichtige Bestimmungen, wie z. B. Ehe- und Familienrecht.

Federico Halbherr , Ernst Fabricius, *Altes Stadtrecht von Gortyn auf Kreta: Nach der von Halbherr und Fabricius aufgefundenen Inschrift*, R. Gaertner, Germany, 1885

<https://archive.org/details/altestadtrecht00fabrgoog>

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παπακωνσταντίνου Καλλιόπη. «Griechische und römische Rechtsgeschichte. Gortyna». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS151/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Κονταργύρης Ξενοφών
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2013-14

